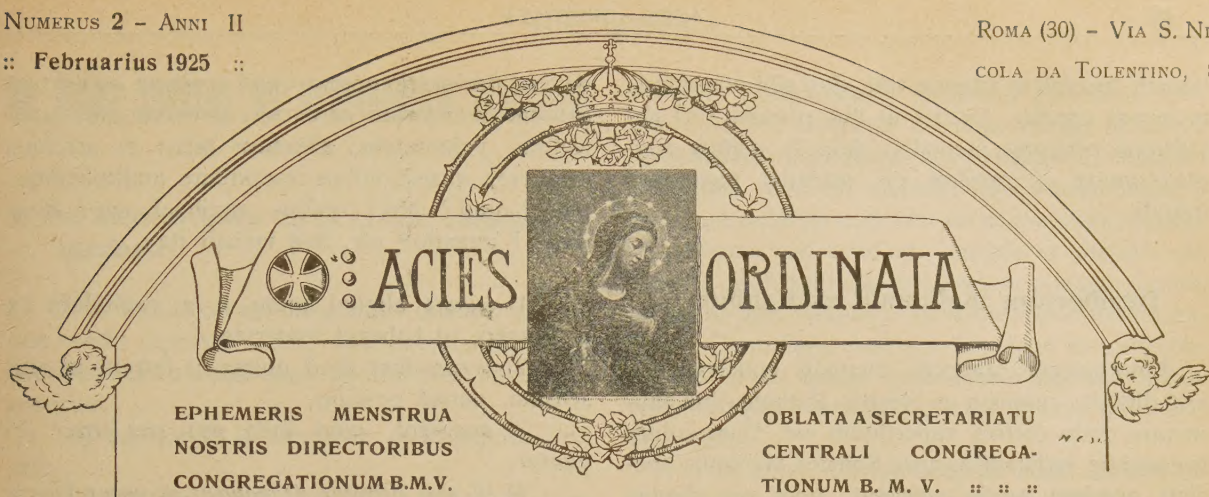

Manuscripti instar, ad usum Nostrorum tantum

De oratione mentali Sodalium

Status quaestionis.

Regula 37 Congregationum dicitur inter "Officia communia omnium Sodalium" cotidiana: "*Consecrent saltem quartam partem horae orationi mentali*".

Nescio an multi Directores satis insistant in hac Regula tam salutari, cum tamen ex alia parte vix dubitandum sit, quod oratio mentalis proprie via est, qua Sodales ad veram vitam spiritualem et ad apostolatam maxime omnium moveantur.

Nostrae Societatis filiis non est necesse multis verbis utilitatem orationis mentalis exponere. Omnes persuasimus nobis, vigorem totius Societatis nostrae e sacris illis meditationibus oriri, quae divo Exercitiorum libro continentur. Nec S. Pater Ignatius, nec Sancti nostri, nec nos quidem ipsi id, quod divina gratia auctrice sumus, obtinere poteramus, nisi meditando: incendendo sacrum fervorem in Exercitiis, eumque cotidiana meditatione confovendo.

Quaeritur id unum: utrum meditatio etiam hominibus saecularibus serio commendari possit, quales sunt Sodales nostri.

Satis multi sunt, qui id fieri posse negent vel certe nimis audacter id tentari autument. Quomodo ego — sic Director unus et alter ait — saeculares homines, imo mulieres, imo iuvenes, ad istam orandi rationem adigam, quae (ut verum fateamur) non raro etiam viris in religione viventibus non leve negotium est? Quam multi etiam sacerdotes tempore ss. Exercitiorum conqueruntur, se in oratione mentali vix proficere posse! Et nunc poscitur a me, ut Sodales externos ad meditandum inducam. idque cotidie? Non, Pater,

non expedit res exaggerare, aut res utopicas postulare!

Et tamen Regula pergit orationem mentalem omnibus Sodalibus inculcare. Scimus etiam veteres Sodales a primis omnino Congregationis initiis magna diligentia in meditandum incubuisse. Quodque pluris est: si hodieum quaesieris ex Directoribus optimarum Congregationum, quomodo effecerint, ut Sodales laici tanto rerum divinarum amore ac zelo animarum inflammati sint, respondebunt, id praeter cetera se oratione mentali recte inculcata esse consecutos.

Clavis difficultatis.

Tota difficultas, nostra opinione, solvitur, si clavis quaedam adhibetur, quam magicam fere dicere audeo. Res est satis simplex et usu atque experientia comprobata. Saepe eam adhibemus, ubi ss. Exercitiis homines sive saeculares sive clericos excolimus et raro nos spes ista fefellit.

Maxima nimirum difficultas orationis mentalis — *imaginatio* est, ea inquam, qua homines meditationem et orationem mentalem *rem aliquam difficillimam esse putent*, ordinariis hominibus inaccessibilem et solis ascetis aut monachis aut Sanctis obviam. Confirmantur in hac erronea opinione non raro instructionibus quibusdam satis ineptis et intricatis, quibus oratio mentalis tamquam res complicatissima, tamquam studium quoddam speculativum vel tentamen aliquod violentum nescio quarum extaseon mysticarum exhibetur. Inde fit, ut rem tamquam nimis difficilem statim ab exordio formident et desperent se hac in re quidquam, nisi convulsione omnium virium heroica, obtenturos.

Quare Director, si Sodales suos (aliosve saeculares, e. g. ss. Exercitiorum tempore) ad ora-

tionem mentalem adigere vult, duo sibi praestanda proponat oportet. Excitet in illis primum: 1) *desiderium* orationis mentalis; dein 2) *modum simplicissimum et facilem* eis ostendat mentaliter orandi.

Desiderium meditandi excitandum.

Emolumenta orationis mentalis enucleare vix erit difficile cuiquam ex Nostris. Rationes hic enumerare certo certius superfluum est. Duas solum brevissime indicamus, quae Sodales Marianos speciali quodam modo spectant, imo ex duplici ipsius Congregationis fine derivantur.

Prima est, quod oratio mentalis est optima via illius sanctificationis adipiscendae, quam Sodalitas Marianus profitetur et ad quam anhelat. Nihil enim magis ad virtutem excitat, quam colloquium cum Deo, non verbis alienis, sed proprio Marte et intimo animo prolatum. Qua in re ipsa B. Virgo peculiari cuidam exemplo Sodalibus suis sit: quippe quae dicatur "verba haec conservasse in corde suo", et quae in intima conversatione cum Christo vixerit.

Secunda ratio est, quod meditatio ipsius zeli apostolici fundamentum est. "Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est, qui *recogetur corde*", Propheta inquit (Jer. 12, 11). Quid magis spiritum excitat apostolicum, commiserationem cum animabus perituris, sui oblivionem et studium operosum zeli, quam meditando intelligere rerum valorem aeternarum?

Edocendi Sodales de modo facili.

Sed nequiquam excitas desiderium meditandi, nisi simul artem Sodales doceas facilem, suavem, frugiferam mente orandi. Quae ars eo, uti dixeram, differt ab aliis artibus, ut dimidio iam sciatur, cum facilis esse credatur.

Primum igitur omnium: adimendus est eis, quos docere vis, timor et artis meditatoriae falso praetexta difficultas. Dic eis: "Quid? Vos nullam difficultatem invenitis in cogitando de rebus cotidianis, futilibus et fluxis; et difficile esse existimatis, cogitare de rebus altis, pulcherrimis, perpetuo permansuris? Nullo vos taedio afficit cum amico vel diu protracta sermocinatio; et divino Magistro nihil dicendum invenitis, nisi quae memoria didicistis vel ex libris impressis ei praelegitis? An tam durum est cum illo colloqui, quem amamus, ut ne quartam quidem horae partem coram eo esse et cum eo agere liceat? Tanto vos taedio Christi societas et Sanctorum afficit?"

Secundo doceat eos Director meditantem non

debere necessario nescio quod systema contortum actuum internorum percurrere; memoriam, intellectum, voluntatem, affectum quasi ex machina exercere; quaestionibus respondere multiplicibus: Quis? quid? ubi? quibus auxiliis? cur? quomodo? quando? etc. Sed faciant ita:

1) *legant* aliquid pium, e. g. capitulum ex Evangelio, ut habeant materiam,

2) *perpendant* illud quiete et intrent in eius sensum, quoad possunt,

3) quaerant, quid inde *pro sua praxi sequatur*,

4) id sibi firmiter *proponant* et *orent* Deum ut proposito benedicat.

Experientia teste ii, quibus initio vitae spiritalis *simplex ista explicatio* meditationis traditur, facile illam capiunt et in usum deducunt. "Hocce est totum?" quaerunt cum gaudio; "ergo hoc etiam ego tentabo". Tentat, obtinet, gaudet, usum retinet, evoluit.

Quam multi homines saeculares, etiam iuvenes studiosi et fere pueri, imo simplices famulae domesticae hoc modo consuetudinem mentalis orationis addidicerunt! Quodsi eis voluminosam aliquam instructionem dedisses, fugam (ut plurimum) arripissent.

Erit fortasse initio id, quod auctores vocant "lectionem meditatam", sed facile inde pervenitur ad orationem aliquam proprie mentalem; imo via sternetur ad veram meditationem.

Neque hisce negamus perfectiores illas et a magnis viris (P. Roothaan, P. de Maumigny etc.) traditas introductiones de oratione mentali methodo hic exhibitae per se multum antecellere. Quod urgemus, id unum est, melius in praxi esse saecularibus hominibus rem *simplicissime exponere* et *quam facillimam reddere*, praesertim initio, quam nimia statim postulando apud plurimos nihil obtinere.

Tertio, si cui vel ista meditandi ratio nimis difficilis videatur, exponamus Sodalibus nostris imprimis "modos tres orandi" S. P. Ignatii. Quid enim illi "tres modi" sunt, nisi rationes mentaliter orandi valde simplices, faciles et tamen frugiferae? Ac si ipse S. Pater — ut erat indolis humanae cognitor singularis — sensisset eius rei necessitatem, ut eos, qui proprie meditari nesciant, aliquo certe modo ad mentaliter orandum suaviter inducat.

Sodalitatis Director non omittet saepius Sodalibus tres illos modos exponere, eorumque facilitatem simul ac fructum ob oculos ponere. Sic vel pueros puellasque exiguo omnino negotio sensim artem illam docebit, quae nulla est in itinere spiritali utilior aut praestantior.

DE MODO SODALES AD APOSTOLATUM INDUCENDI

(Continuatio 2-da)

1. De auxilio laico circa ipsam curam animarum.

Circa ipsam curam animarum quatuor praecipue modis apostoli laici, sive occasionales, sive vocationales, sacerdotibus auxilio esse possunt; nimirum:

- a) laborando in operibus et associationibus piis,
- b) laborando in Commissione parochiali eiusque Sectionibus,
- c) agendo confidentiarios domorum et platearum,
- d) colligendo puncta pro statu animarum eaque constanter perficiendo.

a) Labor in operibus piis.

Opera pia curae animarum adnexa sunt: societates religiosas, maxime parochiales, quibus is finis propositus est, ut necessitatibus animarum etiam extra ecclesiam per eas consulatur. Talia sunt: opus doctrinae christianae, societates catholicae, iuvenum, studiosorum, operariorum, feminarum etc.; opera dein eucharistica, missionum, Exercitiorum, curae pauperum, opus S. Regis ad sananda matrimonia invalida et sic porro.

Laici haec opera promovent: participando in his societatibus; bono exemplo, colloquiis, propositionibus earum vigorem promovendo; si apti videantur, eis etiam praesidendo; novos bonosque socios in eas alliciendo etc.

E. g. sacerdos magno onere levatur, si apti laici adsunt, qui eius loco in associationibus illis munere praesidis laici funguntur, conferentias habent, ordinem curant etc. Praesertim *catechismum docendo* et *opera caritatis exercendo* laici plurimum iuvare possunt sacerdotem, dummodo praeter doctrinam ipsam vel eleemosynam etiam in spiritu promovere commissos sibi pueros vel pauperes conentur.

b) Labor in Commissione parochiali.

Ubi multi sunt fideles in singulis parochiis, magnarum praesertim urbium, auxilium laicorum non solum in variis piis operibus adhibetur, sed ordinato quodam modo omnibus illis laboribus animabus proficuis applicatur, qui laicorum ope promoveri possunt.

Instituitur enim ex melioribus Catholicis et agilioribus *Commissio parochialis*, aliquando etiam duplex: maior et minor; priore e. g. 100 laicos complectente, posteriore 24 vel 12 tantum, omnium

optimos. Commissionis huius est parochum consilio et opere iuvare in omnibus rebus, in quibus parochus operam commissionis requirit. Commissio ista semel certe vel saepius singulis mensibus convenit, parochus quaestiones aut necessitates actuales proponente vel auxilium petente et singulis sua consilia proferentibus, vel partem aliquam laboris propositi assummentibus. (Si Commissio duplex habetur, Commissio maior e. g. quater in anno convocatur et res magis generaliores tractat; minor autem singulis mensibus convocatur, ut supra dictum est).

Per se patet, Commissionem istam *nullum ius decidendi* habere, sed tantum consultandi et iuvandi parochum, prout ille petit et admittit.

Praeterea, ut labor ex ordine fiat, Commissio parochialis dividi solet in *Sectiones*, ita ut sint e. g. 4 Sectiones: 1. pro rebus *stricte religiosis*, quales sunt e. g. Communiones generales, processiones, sollemnitates religiosae, Exercitia etc), 2. pro *caritate et auxilio sociali*, 3. pro rebus paedagogicis (scholis, catechesi, operibus iuventutis), 4. pro *prelo et propaganda* (diariis, bibliothecis, ephemeride parochiali vel dioecesana, manifestationibus publicis).

Singulae Sectiones saepius (e. g. octavo quoque die) conveniunt; res sibi commissas diligentius curant, necessitatibus provident, pericula advertunt atque ea, quae inter se discussuerunt et proponenda probaverunt, postea toti Commissioni parochiali et Parochus ipsi proponunt.

In parochiis maioribus bene organizatis solet etiam institui officium quoddam (bureau) seu *Secretariatus parochialis*, qui quotidie certis horis apertus est et ab omnibus fidelibus adiri potest. In hoc Secretariatu res, quae non stricte spirituales sunt, neque immediate opem ipsius sacerdotis postulant, proponuntur et expediuntur; res leviores immediate a Secretariatu absolvuntur, maiores vero Sectioni respectivae vel Parochus traduntur.

Sic omnibus fere necessitatibus parochiae facilius et uberius providetur et unitati inter diversa opera et associationes magis consulitur. Fitque hic labor, saepe satis implicatus et difficilis, magnam partem per apostolos laicos. Sine his sacerdotes labore obruerentur neque fortasse vel minorem partem earum rerum efficere per se possent, quibus omnino opus est ad curam animarum in maioribus urbibus plene exercendam,

Est igitur apostolatus laicus in his Commissionibus parochialibus occasio pulcherrima promovendae et facilitandae curae animarum.

c) Confidentiarii domorum et platearum.

Praeter Commissionem hanc centalem et consultativam opus est Parochus etiam adiutoribus executivis et in peripheria laborantibus.

Problema enim summi momenti pastoribus animarum propositum hodie hoc est : quomodo omnes animas in parochia magna viventes attingant, quomodo *contactum pastoralem* inter sacerdotem et omnes fideles de more stabiliant et conservent. Boni enim pastoris est *non expectare* pias tantum oves sponte ad se venientes, sed *quaerere* etiam illas, quae sponte non veniunt. In magnis autem urbibus plurimi sunt, qui sponte non veniant ad parochum, neque ecclesiam inuisant ; attamen etiam hi habent sensum aliquem religiosum, atque si ab organisatione aliqua parochiali attingantur, satis facile ad vitae religiosae usum revocantur.

Iam ad contactum hunc pastoralem de ordine
stabilendum duo adhiberi ex parte apostolatus laici
solent : 1) commissarii confidentiarii seu mandatarii
domorum ac platearum et 2) collectio punctorum
pro libro de statu animarum.

Quid est Confidentarius seu *Commissarius domus*? Fervidus aliquis Catholicus, cui cura demandata est de tota domo, ubi ipse habitat, ita ut Parocho (vel Commissioni parochiali) omnia nunciet, quae ad bonum illorum, qui secum habitant, pertinent et vicissim nuncios et invitationes parochiales ad singulas familias huius domus perferat. Si e. g. agitur alicubi de matrimonio faciendo legitime vel illegitime, de aegroto vel moribundo, de casu specialis egestatis, de pueris baptizandis vel non baptizandis, de periculis vel tentationibus specialibus etc. : Commissarii est Parochum de re cum discretione monere. Econtra si Missio vel

Exercitia habenda sunt, vel sollemnitates aliqua, vel demonstratio etc. : Commissarius distribuit Parochi invitationes in singulis familiis catholicis. Ipse distribuit etiam ephemeridem parochialem vel calendarium etc.

Generatim singulae domus, ubi plures familiae catholicae habitant, suum Commissarium domus habent; parvae domus binae vel ternae singulos Commissarios habent.

Commissarius platearum non domum, sed totam plateam (vel etiam plures plateas) sibi commissam habet. Huius est: invigilare, ut Commissarii domorum munere rite fungantur, eorum defectus supplere, res distribuendas inter hos distribuere, tandem intermedium agere inter parochiam et Commissarios (Confidentarios) domesticos.

Commissariorum est etiam praeparare et nuntiare singulis familiis *visitationem pastorem parochi*.

d) Puncta pro statu animarum colligenda.

Totius organizationis parochialis fundamentum est, ut habeantur documenta quaedam in unum collecta, de singulis familiis catholicis singulisque coelibibus, seu habeatur *liber de statu animarum*, vel *cartotheca parochialis* (1). Schedarium est, in quo singulis schedis singulae familiae, singulique coelibes, cum rebus quibusdam memorabilibus notantur. Cuius schedae paradigma esto :

[illegible]

Schedas istas apostoli laici (ope Commissariorum domesticorum) facile praeparabunt. Fit de unaquaque scheda duplex exemplar, quorum alterum Parocho traditur, qui res confidentiarias addet (in secunda columna) et suam cartothecam sibi servât; alterum retinetur in Commissione parochiali atque inservit variis notationibus, e. g. quoad opera caritatis, instructionem christianam puerorum, de auxilio sociali ibi praestito, invitationibus etc.

Paradigmata prelo excusa adhiberi solent; inscriptiones vero fiunt: quoad res stabiles atramento, quoad variables lapide graphito.

Quum quis Catholicus sedem mutat et in aliam parochiam migrat, id quod per Commissarium domus facile comperitur; charta eius (notationibus omnino confidentialibus deletis) ad Parochum illius novum transmittitur.

Cum quis novus advenit et sedem figit (quod a magistratibus publicis facile est cognoscere), Commissarius domus eum statim invisit et salutationem Parochi ei affert cum schedula impressa, qua exhibetur ordo missarum, tempus confessionum etc. (2).

Labor iste componendi et in ordine servandi schedarii parochialis et operum piorum magnam constantiam requirit. Sed etiam utilis est, plus quam primo ictu videtur. Hac demum ratione effici potest, ut Parochus eiusque adiutores laici totum conspectum animarum et necessitatum prae oculis habeant, neque optimismo falso decipi se sinant. Sic etiam modo ordinato omnibus necessitatibus providebunt et omnes oves attingere easque huc illuc transeuntes sequi et religiose in eas influere poterunt.

In his omnibus rebus apostolatu laico amplissimus campus operationis patet. Neque labor ille cuivis laico committi potest, sed solum prudenti, pio et fido, cum propter discretionem necessariam et naturam rerum istarum confidentialem, tum quia in istiusmodi laboribus saepissime zelus internus et amor animarum condicio demum recte operandi est. Sodales igitur Mariani occasionem hic inveniunt latissimam serviendi Ecclesiae et animabus modo quodam ordinato et stabili.

(Continuabitur.)

(1) Cfr. C. I can. 470 § 1.

(2) E. g. in rubrica *matrimonii*: | = matrim. catholicum, — = mere civile, O = invalidum, x = mixtum, viro catholico, + = mixtum, muliere catholica, x vel + = cum reversali catholico, x, + = cum reversali acatholico, (+), (x) = sine reversali. In rubrica *viri*: | = frequentat missam, — = non frequentat, + = non ordinarie frequentat. P = observavit Pascha, N = non observavit. Apud *liberos*: B = baptizatus catholice, b = baptizatus acatholice, β = non baptizatus. C = fecit Communionem, D = frequentat doctrinam christianam etc. Similia signa Commissio parochialis pros suis rebus adhibet. In rubrica: "Notanda" inscribuntur e. g.: "socialista", "francmurarius", "vir ebrius", vel: "dives et beneficus", "Sodalis 3-li Ordinis" etc.

IALOGUS QUIDAM

ab Editore interceptus et litteris mandatus.

Convenerunt in urbe Utopo Directores quidam variarum Sodalitatum et hanc inter se disceptationem nexuerunt:

P. TIMIDUS: Congregatio per se opus perpulchrum est. Sed heu, angelicis humeris formidandum. Tam multae eximiaeque dotes in Directore requiruntur, ut mihi desperandum fere videatur. Praeterea tantae difficultates apud Sodales ipsos! Apud nos Congregationem vix instituere licet, nisi in abscondito, ne alii sacerdotes dicant, Iesuitas omnia ad se rapere et in omnes dominari velle.

P. SANGUINICUS: Quos ego! Utquid curare semper externos! Faciant illi sua opera, nos vero nostra. Habemus nostra iura et privilegia, habemus nostras traditiones; ille solus vivet, qui iuri suo stare sciverit. Utquid habemus cubitos?

P. MODERNUS: Ita, ita. Sed morem gerere adiunctis temporum nostrorum oportet. Ecquidem puto, Congregationem non esse satis modernam. Quomodo potest auxilio esse hodie id, quod saeculis anteactis est adaptatum? Sequi debemus methodos leviores et recentiores.

P. CONSERVATIVUS: Absit! Mihi exosum est et suspicione dignum, quicquid ideas modernas sapit. Maneamus in schemate Congregationis antiquitus adhibito, idque stricte. Quod semper, quod ubique, quod ab omnibus. Id quod heri bonum fuit, bonum est etiam hodie. Ego ne libertates quidem illas facile admitto, quarum plenae sunt Regulae a P. Wernz editae.

P. COMMODUS: Optime loqueris. Moderni isti Directores varias Sectiones intrudunt, varietatem quaerunt, labores molestos et superfluos sibi ipsis imponunt. Utquid ista? Undenam tempus sumemus ad omnia ista curanda? Nisi somno renunciare a prandio, vel digestionem quietae velimus! Tandem etiam divinae gratiae aliquid laboris relinquendum est.

P. AUSTERUS: Non, in hac re tecum non consentio. Contra, etiam Sodales ipsos ad severiora virtutis exercitia constringo. Apud me ordinarius conventus duas horas consumit, neque facile colloquia fabulationesque Sodalibus permitto ante vel post conventum. Imo etiam apostolatum parce tantum admitto, quia periculorum est plenus et facile ducit ad effusionem spiritus ad exteriora.

P. SIBISOLUS: Hoc nimis audacter dictum mihi videtur. Ego apostolatum urgeo, sed disciplina moderatum. Disciplina est Sodalitatum fundamentum. Apud me omnia ordinate procedunt, quia ipse ego omnia ordino. Non puto expedire, ut Sodales isti inepti, iuvenes vel viri saeculares, mihi

in Sodalitate regenda consilia sua obtrudant. Aut obediunt, aut maneant foris!

P. SIMPLEX: Etiam ego ita feci, sed ecce: sensim sine sensu omnes Sodales me dereliquerunt. Quamquam tam plane et simpliciter illos allocutus sum! Tamque miranda ex vitis Sanctorum exempla, atque ex Legenda Aurea, eis proposui!

P. DUPLEX: In hoc errasti, dilectissime. Non debes Sodalibus veritatem obtrudere. Mundus vult decipi, ergo decipiatur. Piis quibusdam fraudibus utendum est. Apud me Sodales nunquam sciunt, quid ego proprie velim, tam astuto modo cum eis ago.

P. PESSIMISTA: Hic praecise iacet difficultas. Prudenter certe et suaviter est agendum, non tamen politice; at hoc difficillimum est. Nam si aperte agis, culpas castigas, austeras virtutes poscis: relinqueris solus; si frena laxas, omnia susque deque vertuntur. Si opera moderna negligis: vituperaberis tamquam laudator temporis acti; si in ea incumbis: inimicos tibi reddis eos, qui aliis viis et associationibus eadem ipsa prosequuntur. Si novas res incipis, habes difficultatem a Superioribus; si non incipis, omnia in pace dormiunt et requiescunt. Non igitur credo Sodalitatibus magnum fructum obtineri posse; nihilominus fovendae sunt, quia neque aliis viis uberiores fructus consequemur.

P. CORDATUS: Erratis, fratres! Errat P. Timidus, ubi nimis timet difficultates, quas Sanguinicus nimis vilipendit. Errat P. Modernus, si id unum pro criterio habet, quid modernis auribus placeat, P. Conservativus vero, cum nullam rationem habere vult temporum ac necessitatum hodiernarum. Errat P. Commodus, ubi quietem suam anteponit zelo, et Austerus, ubi arcta nimium mente et rigore quodam obscuro Sodales infestat. Erravit Sibilus, ubi disciplinam cum autocratia quadam confudit, Simplex, ubi puerilia media adhibuit, Duplex, ubi nimis politice agendum sibi esse putavit. Errat tamen omnium grandissime Pessimista, qui ob difficultates statim resiliendum a labore cordato sibi persuasit. Sic certe nihil obtinetur, sic Director de se dicere poterit: «Putredini dixi: pater meus es». Quid enim unquam serii consequi quisquam, nisi arduo invicto labore et difficultatibus superatis potuit? An bellorum imperatores, an viri politici, an duces socialistarum, an institutorum financialium et oeconomicorum praesides, an magnarum ephemeridum editores sine impedimentis fines suos consecuti sunt? An minutulis difficultatibus ortis statim desponderunt animum? Et quod illi ob transituram gloriam vel propter pecuniam faciunt, id nobis propter aeternam animarum salutem et Christi amorem praestare res dura apparebit?

EPISTOLAE AD EDITOREM

De Sanctis et Beatis Sodalibus

Rev. P. Editor!

Mirum mihi apparet, quod nusquam invenitur catalogus quidam *plenus et documentis nris historicis Sanctorum, Beatorum et Venerabilium Sodalium* Congregationis Marianae. Elenchum satis amplum exhibet P. Elder Mullan in libro de Congregatione scripto (1); sed non plenum; imo de *feminis* sanctis nihil omnino habet (e. g. de B. Teresia a Puero Jesu). Quaesivit ex me nuper quidam religiosus ex Ordine S. Camilli, num S. Camillus a Lellis Sodalitatis fuisset. P. Mullan eum non exhibet, alii autem etiam eum inter Sanctos Sodales enumerant. Opere pretium esset, si aliquis ex NN. historiae peritis elenchum talem numeris absolutum nobis porrigeret. Dedecus enim est, nos hac in re ignaros esse.

Hac tamen occasione illud etiam dicendum occurrit, quod *historia Congregationis Marianae ipsa desideratur*, quae omnibus votis iustis obveniat. Historia universalis Congregationum una est, quoad scio, Patris Delplace. Sed praeterquam quod paulo antiquior est (anno 1884 prodii); potius breve aliquod et pium compendium est — idque optimum —, quam historica rerum expositio. Praeterea magis exempla adducit quam adaequatam rei tractationem exhibet, qua momentum, evolutiones, adaptationes ideae sodalitiae modo vere historico proponantur. Materia utique vastissima est, nec caret difficultate, quia non est leve ostendere, quomodo ex abditis Sodalitatum sanctuariis eventus illi externi prodierint, quibus res catholica ubique terrarum magnam partem effloruit. Tamen eo utilior esset labor istiusmodi historicus. Multum etiam conferet ad aestimandas et novo vigore redintegrandas familias istas Marianas.

Imo, si historiam plenam scribere Congregationum B. M. Virginis nimis difficile videretur, id quoque gratus acciperem, si studia saltem historica, eaque seria, prodirent de hac materia. Studia ista magnis certe lineis et multa simul complectentibus exponant, quomodo Congregationes Marianae contulerint ad reprimendum Protestantismum, Jansenismum, Josephinismum; quomodo praesertim — uti R. V. in "Brevi Conspectu historiae Congregationum B. M. V." anno elapso innuerat (2) — Congregationes nostrae viam straverint ad *organisationes apostolatus laici hodiernas*, tam utiles Ecclesiae et necessarias, etc. Item elucubrandae erit magnis illis lineis ipsa *interna Congregationis evolutio*, quomodo a pueris ad adultos, postea ad feminas, hodie ad Sectiones etc. perventum sit, quave ratione Congregatio per cultum Marianum ad formandos tot Sanctos ac viros catholicos praeclaros valuerit.

Quam laetus acciperem, si ex carissima nostra A. O. mox acciperem, historicos nostros hac in parte aliquid magni et serii coepisse!

R. ae V. ae servus in X.

M. P.

(1) The Sodality of Our Lady Studied in the Documents, n. 11.

(2) Acies Ordinata, anno I, pag. 55.

QUAESTIONES PRACTICAE

Debeatne dimissio a dimisso acceptari, ut valida sit? — quaerit Pater quidam.

Respondendum videtur: negative.

Ad admissionis validitatem utique requiritur, ut tam Director manifestet suam voluntatem eum, de quo agitur, recipiendi in Sodalitatem, quam Candidatus manifestet se acceptare admissionem. Sic enim Regula 28 praescribitur. Ad dimissionem tamen nihil requiritur, nisi Directoris voluntas, utique manifestata. Sic Regula 31 habet: "Exclusio semper *decernetur a Directore*, qui praevis consulet Consilium in casibus specialis difficultatis". De alia re nihil Regulae habent, nisi quod indicent, Sodales duobus modis exire e Sodalitate posse, si scilicet aut "sponte eam deserant, aut indigni dimittantur".

Id est: ad *admissionem duae condiciones* requiruntur: altera ex parte Directoris, altera ex parte Sodalitis. Ad *cessationem* autem characteris sodalitii sufficit, ut *alterutra* ex his condicionibus postea retrahatur, idque manifestest.

Sed evenit — dicis —, ut adolescens aliquis indolis turgidae aestu quodam passionis abreptus declaret se e Sodalitate egredi velle. Num ideo revera cessat esse Sodalitis? Director sapiens postridie revertenti et poenitenti rem facile condonabit. Videtur igitur non cessasse esse Sodalitis.

Respondeo: utique cessavit. Sed si culpa non erat gravior, Director eum subito denuo admittere potest, idque sine ulla peculiari formalitate. Inde non sequitur, exitum e Congregatione non fuisse vere factum eo, quod Director illum ratum non habuisset.

De divisione Congregationis secundum aetatem Sodalium. *Scribit nobis Director quidam*: Persuasi mihi non me posse simul continere eadem Congregatione virgines 15-30 annorum et 30-60 annorum. Prorsus alio enim modo his atque illis loquendum est. Quid faciam cum "puellis" istis superadultis, quae Congregationem meam opprimunt? Velim omnes, quae 30 annum superaverint, declarare "Sodales honorarias" et nonnisi semel in mense colligere eas ad conventum eis specialem. Quid R. V. videtur?

Respondeo: Egimus de quaestione simili pag. 92 anni I (II, 2). Revera non expedit mulieres aetate adeo disiectas simul in eadem Congregatione continere. Aut enim seniores dominabuntur et iuniores opprimuntur, aut contra.

Comicum etiam est, si deinde (ut accidit aliquando) ad processionem theophoricam comitandam Congregatio Virginum veste alba indutarum aciem ducit, et inter virgines niveo colore splendentibus etiam puellae aliquae sexagenariae, utique veste alba circumfusae, simul cum ceteris in agmen prosiliunt.

Quodnam remedium adhibendum sit, ex adiunctis considerandum est. Optima solutio est: duas Congregationes constituere: alteram virginum (iuniorum) et alteram matronarum (ad quas non solae coniuges matrimonio iunctae computandae sunt, sed omnes aetate matura fulgentes).

Quodsi hoc fieri nequit, e. g. eo, quod desit Directori tempus ad 2 Congregationes regendas, possunt seniores declarari "membra honoraria" et uno alterove conventu speciali cohonestari. — *Vel etiam*: interveniant communi conventui, sed solum ut membra honoraria, id est: quando volunt; et hac ratione removeri suaviter possunt tam ab officiis gerendis, quam a laboribus Sectionum. *Suppositum* tamen est, ut agatur de Congregatione virginum iuniorum; secus enim non esset aequum eas, ubi aetate et virtute maturuerint, reprimere.

Tertia etiam via habetur: fiant conventus, ut plurimum, communiter, sed Congregatio dividatur in 2 divisiones, quae habeant etiam 2 Praefectas et 2 Consilia. Utraque semel in mense habeant conventum et allocutionem sibi propriam; secus duae illae divisiones simul sint in conventu devotionali, sed separatim agant in omnibus aliis rebus (consultationibus, Sectionibus etc.). Nam inter seniores (a 30. mo anno ac supra) multae invenientur, quas negligere et ut membra honoraria quasi excludere damnum esset.

De transitu Sodalium in alias Congregationes. —

Quaeritur: Ii, qui litteris dimissorialibus acceptis ad aliam Congregationem transeunt, a) suntne ex albo primae suae Congregationis delendi? b) Si ita: an subito, aut solum post factam admissionem in aliam Congregationem? c) Quomodo duo Directores hac in re inter se communicent?

Respondeo ad a): Delendi sunt ex numero Sodalium ordinariorum, sed morale aliquod vinculum retineri potest; unde possunt in albo Sodalium retineri tamquam absentes, cum nota adacta: "Transiit ad Congregationem X-ensem die.... anno...., ibique admissus est". Neque quidquam obstat, quin ad sollemnitates invitentur vel si forte locum suum antiquum invisant, hospitum more ad Congregationis conventus accedant.

Ad b): Ex a) patet responsum. Discessum notare statim convenit; admissionem autem novo loco factam, cum haec facta est; et tunc demum desinit iuridice membrum esse primae Congregationis.

Ad c): Regula tantum testimonium litteris patentibus dandum memorat (Reg. 47), cui Director et Praefectus subscribant. Per se igitur hoc satis est. Solent tamen bene rectae Congregationes, ubi transeuntes admittunt, statim de hac re certiore reddere Congregationem, a qua transeuntes venerunt. Sic ordo magis servatur, estque mos valde commendandus.

N. B. Dixit fortasse quispiam: Utquid tam multae minusculae formalitates? — Sed respondeo: per se minusculae sunt, multum tamen conferunt ad id, ut etiam Sodales omnia negotia et officia ad Sodalitatem pertinentia serio respiciant et servant; unde ordo et vigor plurimum augentur.

De hospitibus admittendis. Apud nos — inquit quidam — conventus Sodalium ordinarius publice habebatur in templo et cuilibet permissum erat hospites libere invitare. Estne hic mos laudandus?

Respondeo: nullatenus. Conventus Sodalium ordinarius privatus sit oportet, ad quem nemo nisi Directore approbante accedere permittatur. Nec recte de Sodalium officiis agi potest praesentibus profanis.

CHRONICA

ELENCHUS CONGREGATIONUM B. M. V.

Primae Primariae Aggregatarum

a die 1 Ianuarii ad diem 31 Decembris 1924.

	Sacerdotes et Clerici	Viri	Iuvenes	Studiosi	Pueri	Mulieres	Mulieres et Virgines	Virgines et puellae	Studiosae	Utriusque sexus
EUROPA										
Anglia						9	1	2	3	15
Austria		1	5	3	6	9		42	1	74
Belgium		1	3				1	13		18
Cecoslovacchia			1	7		2	4	9	1	28
Gallia			4	2				38	2	46
Germania	1	4	37	4	1	6		124	3	180
Helvetia		3	7	2				21	1	34
Hibernia		1					3	6		10
Hispania		3	7	1		1	1	5	1	19
Hungaria			8	7			2	14	9	40
Italia	2	1	10	8	1	2	3	8	1	31
Jugoslavia	1		3	2	1	6	1	7	3	25
Lusitania		1	1	1	4	3		14	1	25
Neerlandia	1	3	15	2	1	5	3	15	1	47
Polonia	1	4	4	30	1	7		13	25	86
Rumenia		1						1	1	3
Varia loca		1				1		2		4
ASIA										
India	1	6	7	1	4	9	5	16	3	52
Sinae									1	1
Syria			1							1
Iava				1					2	3
Philippinae							1	1		2
AMERICA										
Argentina		1			3			1		5
Brasilia		1	7	5	2			13		28
Canada		1	1		1			17		20
Chilum		1	2				1	4		8
Columbia		1			1	1				3
Mexicum			3				1	2	1	7
Status Foeder.	1	9	23	5	10	55	25	228	2	381
Varia loca		1			2			3		6
AFRICA										
Aegyptus		1						1		2
Algeria								1		1
Congo Belg.		1				1		1		3
Madagascar		12				13		1	2	26
Varia loca			1			1				4
AUSTRALIA										
					1		2	7		10
Summa	8	68	142	76	39	131	54	630*	48	1,248

Hoc igitur anno elapso 1248 novae aggregationes apud Primam Primariam factae sunt. Quem numerum si addis numero Congregationum antea aggregatarum accipis summam **48,188**.

Plurimae aggregationes factae sunt: 1) in Statibus Foederatis, 2) Germania, 3) Polonia, 4) Austria, 5) India, 6) Neerlandia, 7) Gallia, 8) Hungaria, 9) Helvetia, 10) Italia.

* Ex his cum titulo "Filiarum Mariae" 41.

NUNTII MINORES

Slovenia. — Episcopus Labacensis nominavit non solum Directorem Dioecesanum omnium Congregationum suae ditioni subditarum, sed etiam *Consilium Dioecesanum*, seu collegium quoddam sacerdotum, cui Director ille centralis quodammodo subditur, a quo eligitur et adiuatur. Diebus 7 et 8 Septembris magno cum splendore et fructu *Congressus nationalis* Congregationum Sloveniae Labaci agebatur.

Bombay (India). *Iubilaeum aureum Congregationis virorum Ecclesiae Cathedralis* magno apparatu et animorum laetitia urbem hanc paganam recreavit die 7 Decembris, pridie Immaculatae Conceptionis. A. R. P. N., imo ipse Summus Pontifex Sodales iubilantes salvere iusserunt. Omnes urbis Sodalitates ex 7 variis templis sollemnitati fraterno animo astiterunt. Mane Communio generalis data cum Missae sollemnibus et apposita oratione. A prandio autem processio per plateas est instituta vexillis sacris delatis, una cum Lapurdensi Virginis simulacro musicisque instrumentis cantum sacrum ornatibus.

Ipse R. mus Archiepiscopus orationem iubilaei in Cathedrali templo dixit. Lapsos 50 annos memoriae restituit, quave vi Sodalitates vitam catholicam urbis confovissent atque parochias virtute quadam apostolica excoluissent, exposuit; tandem de felicitate, qua verus Mariae Sodalis frueretur, disseruit. Tanta erat sacro hoc die Catholicorum exultatio, ut eius memoriam marmoreo lapide in aedem Cathedralem inserendo perpetuam fieri sanxerint. (Bombay Examiner, 13 Dec. 1924).

TELEPHONIUM EDITORIS

Peregrinantibus! *Reductio numeri visitationum* praescriptorum ad indulgentiam iubilaei lucranda iusta ex causa fieri potest duplici modo. *Primo*: modo individuali quivis Poenitentiarius iubilaei in Urbe habet hanc facultatem reducendi visitationes quattuor Basilicarum patriarchalium (ita ut loco visitationum per 10 dies repetendarum satis sit eas per 4 vel 3 dies repetere, imo ex legitima causa in alia pia opera mutare). *Secundo*: modo colectivo pro integra peregrinatione obtineri idem potest a Praeside Commissionis Generalis Anni Sancti, Mgr. Nogara, cui hac in re scribendum est (quavis notiore lingua).

Inscriptio est: Via Gregoriana — Roma.

Articulis nostris quilibet uti potest, materiam inde hauriendo vel etiam traductione in alias linguas. Sic etiam "Brevis conspectus historiae Congregationum" vernacula lingua edere cuilibet permissum est. Item Silvae Marianae primum fasciculum, Brevem Catechismum Directorum, vertere in varias linguas cuilibet licet, sed utile erit nos primum monere, de duo eundem laborem faciant in eadem lingua.

Editor: *Adalbertus Bangha S. I.*
Superiorum permissu.

Romae - Ex Typographia Campitelli - Via Tribuna di Campitelli, 24